

OUCH!

W tym wydaniu

- Trzy najczęściej spotykane zagrożenia
- Ochrona dzieci
- Źródła

Ochrona dzieci online

REDAKTOR GOŚCINNY

Redaktorem tego wydania biuletynu OUCH! jest Kevin Johnson. Kevin jest Dyrektorem Generalnym w firmie Secure Ideas, prowadzi serwis MySecurityScanner.com oraz jest starszym instruktorem w Instytucie SANS. Więcej informacji jest dostępnych na stronie www.secureideas.com.

WSTĘP

Wszyscy chcemy jak najlepiej dla naszych dzieci, włączając w to umiejętność korzystania z najnowszych osiągnięć technologii. Jednakże wprowadzenie ich do tego świata, wiąże się z szeregiem niebezpieczeństw, o których dzieci nie wiedzą i na które nie są przygotowane. Jako rodzice, jesteśmy odpowiedzialni za to, aby nasze dzieci rozumiały zagrożenia i wiedziały jak się przed nimi bronić. Może to okazać się trudne, głównie ze względu na to, że sami dorastaliśmy w zgoła innym środowisku. W tym wydaniu biuletynu OUCH! postaramy się przedstawić trzy najbardziej powszechne typy zagrożeń w sieci Internet oraz metody, dzięki którym dzieci mogą pozostać bezpiecznie.

TRZY NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE ZAGROŻENIA

Ochrona Twoich dzieci wymaga zrozumienia przez Ciebie, jakie zagrożenia mogą na nie czyhać w Internecie.

1. **Nieznajomi:** Jest to pierwsze z zagrożeń jakie przychodzi do głowy, gdy myślimy o ochronie dzieci

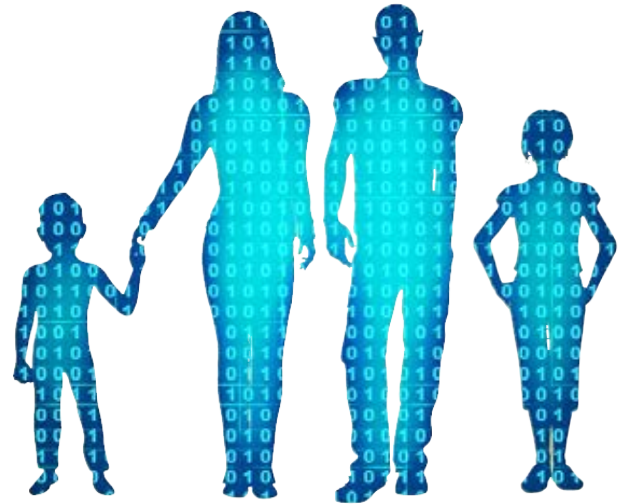
w Internecie. *Nieznajomi* w tym kontekście to osoby (z reguły pełnoletnie), które starają się nawiązać kontakt poprzez sieć Internet z dziećmi. Tworzy to potencjalnie niebezpieczną sytuację i może prowadzić do wykorzystywania dzieci oraz pedofilii. Osoby, które poszukują swoich potencjalnych ofiar same często podają się za dzieci.

2. **Koledzy:** Są to osoby, które Twoje dzieci już znają, np. koledzy i koleżanki ze szkoły. Niestety mogą one stanowić poważne zagrożenie, gdy zaczną się znęcać psychicznie nad Twoim dzieckiem. Takie zastraszenie nie musi pociągać za sobą żadnej przemocy fizycznej. Ponadto Internet przez swoje ogromne możliwości pozwala na zamieszczanie obraźliwych treści, które może przeczytać każdy. Problemem może także stać się kradzież internetowej tożsamości Twojego dziecka (np. konta w serwisie Facebook) i wykorzystując ją, sprawienie mu wielu nieprzyjemności. Dodatkowo, wszystkie działania mogą być podejmowane anonimowo, co daje fałszywe poczucie bezkarności i dodatkowo ułatwia cały proceder.

3. **Dzieci:** W dzisiejszym świecie portali społecznościowych dzieci z łatwością mogą stać się swoim własnym wrogiem. Wszystko co "wrzucą" do sieci staje się dostępne dla całego świata a zarazem może być bardzo trudne, bądź wręcz niemożliwe do

Ochrona dzieci online

późniejszego usunięcia. Przede wszystkim dzieci nie zdają sobie sprawy z tego, w jaki sposób to co umieszczają w sieci może mieć wpływ na ich przyszłość. Powoli klaruje się nowy standard, gdzie pracodawcy i tzw. headhunterzy sprawdzają profile potencjalnych pracowników, zanim umówią się z nimi na rozmowę. Jakikolwiek żenujące lub nielegalne materiały opublikowane przez Twoje dziecko lub o Twoim dziecku, mogą negatywnie wpłynąć na jego życie, niekoniecznie od razu. Wszystkie personalne informacje jakie zostaną w sieci zamieszczone, mogą zostać wykorzystane nie tylko do zadania bezpośredniej krzywdy dziecku, ale także Tobie i Twojej rodzinie.

OCHRONA DZIECI

Teraz, gdy już poznałeś główne zagrożenia, przedstawiamy kilka kroków, które pomogą Ci chronić Twoje dzieci.

- **Edukacja:** Najważniejszym ze wszystkich kroków na tej liście jest edukacja Twoich dzieci. Upewnij się, że rozumieją one wcześniej opisane zagrożenia. Rozmawiaj z nimi o tym co robią w Internecie i bądź otwarty na pytania i problemy jakie mogą tam napotkać.
- **Wyznaczony komputer:** Dzieci powinny mieć swój własny komputer. W przypadku, gdy zarażą go wirusem, Twoje własne konta (bankowe, poczty i inne) pozostaną bezpieczne. Komputer ten powinien znajdować się w miejscu, gdzie będzie cały czas widoczny, tak abyś mógł kontrolować to co dzieci robią online. Dla każdego z dzieci stwórz oddzielne konto użytkownika, które nie będzie miało praw administratora. Pomoże Ci to w zapewnieniu im ochrony i dodatkowo pozwoli na większą kontrolę.
- **Urządzenia przenośne:** Urządzenia przenośne mogą być większym kłopotem w zarządzaniu. Spróbuj ustalić ramy czasowe, kiedy dzieci mogą posługiwać się komórką. Dobrym pomysłem jest stworzenie "domowego centrum ładowania", gdzie o wyznaczonej

Najważniejsza w ochronie dzieci w Internecie jest ich edukacja oraz zbiór zasad, który określa co jest dozwolone, a co nie.

porze dzieci oddawałyby swoje komórki i przez resztę dnia z nich nie korzystały. Także w nocy raczej nie powinno się pozwalać im na korzystanie z takich urządzeń, aby niepotrzebnie nie traciły czasu w sieci, gdy powinny spać.

- **Sieci społecznościowe:** Bądź na bieżąco z tym co dzieci robią online poprzez stworzenie sobie własnych kont w serwisach społecznościowych, z których korzystają, np. Facebook, Twitter, Instagram i innych, a następnie dołączenie do grona ich kontaktów. W ten sposób będziesz mógł śledzić co publikują i odpowiednio szybko zareagować jeśli pojawi się coś niewłaściwego.
- **Zasady:** Postaraj się stworzyć zestaw zasad, które Twoje dzieci mają przestrzegać będąc w sieci. Przykładowe zasady mogą definiować kiedy dzieci mogą korzystać z Internetu, jak długo, jakich aplikacji i gier mogą używać a jakich nie, oraz jakie informacje

Ochrona dzieci online

mogą udostępniać w Internecie, a jakie nie. Pamiętaj, że same zasady nabierają znaczenia dopiero wtedy, gdy dzieci zrozumieją jakie konsekwencje mogą im grozić za ich złamanie. Taki zbiór zasad powinien być stworzony razem z dziećmi, nawet w formie zabawy. Powieś go obok komputera, z którego korzystają, tak aby zawsze wiedziały, czego od nich oczekujesz.

- **Technologia:** Ostatnim z kroków jakie powinieneś podjąć to wykorzystanie rozwiązań, które zostały specjalnie przygotowane w celu monitorowania aktywności najmłodszych w sieci. Większość z obecnych na rynku systemów operacyjnych ma wbudowane funkcje "kontroli rodzicielskiej". Dodatkowo możesz użyć sprawdzonych narzędzi, takich jak OpenDNS (rozwiązanie darmowe). Takie zabezpieczenia są skuteczne w przypadku najmłodszych dzieci. Im starsze są dzieci, tym więcej swobody potrzebują w sieci, nawet do wykonywania zwykłych zadań jakie są im powierzone w szkole. Ponadto traci się nad nimi kontrolę, gdyż mogą uzyskiwać dostęp do sieci z miejsc takich jak biblioteki, szkoły czy domy znajomych lub korzystać z urządzeń, które nie mają wbudowanej kontroli rodzicielskiej. W takim wypadku właśnie edukacja od najmłodszych lat będzie najbardziej efektywna i pozwoli Twoim dzieciom pozostać bezpiecznymi w sieci.

ŹRÓDŁA

W celu poprawy czytelności tekstu niektóre odnośniki w biuletynie zostały skrócone przy użyciu usługi TinyURL. Dla zachowania bezpieczeństwa, OUCH! używa funkcji podglądu TinyURL, która pozwala podejrzeć docelowy adres odnośnika oraz pyta o pozwolenie przed wejściem na stronę o docelowym adresie.

Sieciaki.pl:

<http://preview.tinyurl.com/sieciaki>

SaferInternet.pl:

<http://preview.tinyurl.com/sfrint>

OpenDNS - rozwiązanie dla domu (j. ang.):

<http://preview.tinyurl.com/3m37k3k>

Microsoft - Bezpieczeństwo rodzinne (j. ang.):

<http://preview.tinyurl.com/3mqatb9>

Kid's Rules Document (j. ang.):

<http://preview.tinyurl.com/3s5augb>

Pojęcia z dziedziny bezpieczeństwa (j. ang.):

<http://preview.tinyurl.com/6wkpa5>

Porada dnia od SANS (j. ang.):

<http://preview.tinyurl.com/6s2wrkp>

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Zasubskrybuj comiesięczny Biuletyn Bezpieczeństwa Komputerowego – SANS OUCH! Zdobądź dostęp do archiwów i poznaj rozwiązania SANS z zakresu bezpieczeństwa komputerowego i osobowego. Odwiedź <http://www.securingthehuman.org> i dowiedz się więcej.

POLSKI PRZEKŁAD

CERT Polska jest zespołem działającym w strukturach NASK powołanym do reagowania na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w polskiej sieci Internet. Należy do organizacji FIRST, w ramach której współpracuje z podobnymi zespołami na całym świecie.

WWW: <http://www.cert.pl>

Twitter: @CERT_Polska

Facebook: <http://facebook.com/CERT.Polska>

Biuletyn OUCH! powstaje w ramach programu „Securing The Human” Instytutu SANS i jest wydawany na licencji [Creative Commons BY-NC-ND 3.0 license](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/). Powielanie treści biuletynu jest dozwolone jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania informacji o źródle pochodzenia kopiowanych treści jak i samego biuletynu. Informacje kontaktowe: ouch@securingthehuman.org.

*Redakcja: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Lance Spitzner
Polski przekład (NASK/CERT Polska): Katarzyna Gorzelak, Paweł Jacewicz, Łukasz Siewierski*